

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลปอภาร อำเภอมือง จังหวัดร้อยเอ็ด ผู้ศึกษาได้กำหนดวิธีการดำเนินการศึกษา ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากร ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป ที่ในเขตเทศบาลตำบลปอภาร อำเภอมือง จังหวัดร้อยเอ็ด ที่มีสิทธิเลือกตั้งจำนวน 2,060 คน ครอบคลุมละ 1 คน จำนวน 2,060 ครอบคลุม

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างคำนวณจากประชากรโดยใช้การเปิดตารางขนาดกลุ่มตัวอย่างของเกรจซี และมอร์แกน (Crejcie and Morgan) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 324 คน (สมเกียรติ เกียรติเจริญ. 2552 : 55)

1.3 การสุ่มตัวอย่าง

ขั้นตอนที่ 1 สุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified random sampling) โดยกำหนดให้มีกลุ่มตัวอย่างจากทุก หมู่บ้าน โดยใช้การกำหนดสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างจากแต่ละหมู่บ้าน

ขั้นตอนที่ 2 ใช้วิธีการสุ่มอย่างแบบอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีการจับฉลาก ผู้ศึกษาเขียนเลขที่บ้าน และนำใส่กล่อง 14 กล่อง และทำบัญชีรายชื่อ เลขที่บ้านให้ครบถ้วนตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างแต่ละหมู่บ้าน แล้วจับฉลากขึ้นทีละใบ ได้บ้านเลขที่ใด จดบันทึกไว้แล้วนำฉลากลงในกล่องอีกเพื่อให้ทุกรายชื่อมีโอกาสถูกเลือก เท่า ๆ กัน

กรณีจับได้รายชื่อเดิมผู้ศึกษา คำเนิการใส่กล่องคืนและจับใหม่จนกว่าจะครบตามจำนวน ของแต่ละหมู่บ้านและจำนวนขนาดกลุ่มตัวอย่าง 324 คน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ลำดับที่	หมู่บ้าน	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
1	หมู่ที่ 1 บ้าน ดงเค็งน้อย	94	15
2	หมู่ที่ 2 บ้าน โลกก่อง	187	29
3	หมู่ที่ 3 บ้าน โลกพิลา	258	41
4	หมู่ที่ 4 บ้าน เขียดเหลียง	83	13
5	หมู่ที่ 5 บ้าน โลกสง่า	271	43
6	หมู่ที่ 6 บ้าน ปอภาร	151	24
7	หมู่ที่ 7 บ้าน ปอภาร	103	16
8	หมู่ที่ 8 บ้าน ปอภาร	185	29
9	หมู่ที่ 9 บ้าน ดงเค็งสะแบง	90	14
10	หมู่ที่ 10 บ้าน คุยมาศย์	116	18
11	หมู่ที่ 11 บ้าน หนองโสห้วนไฟ	65	10
12	หมู่ที่ 12 บ้าน ปอภาร	176	28
13	หมู่ที่ 13 บ้าน ปอภาร	158	25
14	หมู่ที่ 14 บ้าน ปอภาร	123	19
	รวม	2,060	324

ที่มา : เทศบาลตำบลปอภาร. 2552 : 50

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งผู้ศึกษาได้สร้างแบบสอบถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยและขอบเขตการวิจัย โดยปรับปรุงจาก นฤพิลา ศรีจันทร์โท (2551 : ภาคผนวก ก) ลักษณะคำถามเป็นแบบปลายปิดและปลายเปิด โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามปลายปิด เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ และระดับการศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามปลายปิด แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert) เกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลปอภาร อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด ทั้ง 4 ด้าน โดยกำหนดระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด ซึ่งเป็นข้อเสนอแนะของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลปอภาร อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน

3. การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ

ในการสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ ผู้ศึกษาดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

- 4.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน
- 4.2 ดำเนินการสร้างแบบสอบถามโดยยึดกรอบแนวคิดในการศึกษาของแบบสอบถาม
- 4.3 นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข
- 4.4 นำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพิจารณาคำความสอดคล้องระหว่างข้อ

คำถามแต่ละข้อกับวัตถุประสงค์ (Index of Item Objective Congruence : IOC) โดยกำหนดดังนี้

สอดคล้อง ให้คะแนน + 1

ไม่แน่ใจ ให้คะแนน 0

ไม่สอดคล้อง ให้คะแนน - 1

ผู้เชี่ยวชาญ 3 คน ได้แก่

4.4.1 นายพงษ์พันธ์ วงศ์อำมาตย์ วุฒิการศึกษา ร.บ. รป.ม. ตำแหน่ง ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมือง อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

4.4.2 นางเฉลียว นครไพร วุฒิการศึกษา ค.บ. (ภาษาไทย) กศ.ม. บริหารการศึกษา ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านปอภาร อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา

4.4.3 นางชุติมา สุรเสน วุฒิการศึกษา ค.บ. (จิตวิทยาการศึกษา) ค.ม. (บริหารการศึกษา) ตำแหน่ง นักวิชาการศึกษาเทศบาลตำบลปอภาร อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลประเมินผล

นำแบบสอบถามโดยเลือกข้อที่มีค่า IOC ตั้งแต่ .66 ขึ้นไป (ค่า IOC = 1 จำนวน 27 ข้อ = .66 จำนวน 2 ข้อ) ไปทดลอง (Try out) กับประชาชนที่มีอายุ 18 ปี ขึ้นไป ในเขตเทศบาลตำบลปอภาร จำนวน 30 คน ที่เป็นผู้มีสิทธิ์เลือกตั้ง และไม่ใช้กลุ่มตัวอย่าง แล้วนำไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 100) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ = .88

4.5 จัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์แล้วนำไปเก็บข้อมูล

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

5.1 ขออนุญาตรับรองและแนะนำตัวผู้ศึกษาจากวิทยาลัยกฎหมายและการปกครอง มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึงนายกองค์การบริหารส่วนตำบลปอภาร เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

5.2 แต่งตั้งผู้ช่วยผู้ศึกษาในแต่ละหมู่บ้าน หมู่บ้านละ 1 คน

5.3 ให้ผู้ช่วยผู้ศึกษาในแต่ละหมู่บ้านนำแบบสอบถามไปพบประชาชนในเขตเทศบาลตำบลปอภาร อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด เพื่อขอความร่วมมือตอบแบบสอบถาม โดยผู้ศึกษาได้ชี้แจงวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลก่อนดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

5.4 ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามเวลาที่กำหนด และสามารถเก็บได้ครบทุกฉบับ

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาคั้งนี้ผู้ศึกษาใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูล โดยดำเนินการดังนี้

5.1 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามพบว่าสมบูรณ์ทุกฉบับ

5.2 นำแบบสอบถามลงรหัสตามแบบการลงรหัส (Coding form)

5.3 นำแบบสอบถามที่ลงรหัสแล้วให้คะแนนแต่ละข้อ ซึ่งกำหนดไว้ 5 ระดับ ดังนี้

(บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 100)

ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองมากที่สุด	ให้ 5 คะแนน
ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองมาก	ให้ 4 คะแนน
ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองปานกลาง	ให้ 3 คะแนน
ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองน้อย	ให้ 2 คะแนน
ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองน้อยที่สุด	ให้ 1 คะแนน

5.4 นำแบบสอบถามที่ลงคะแนนเรียบร้อยแล้วไปประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูล แล้วนำมาเทียบเกณฑ์ค่าเฉลี่ยดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 102)

4.51 - 5.00	หมายความว่า	การมีส่วนร่วมทางการเมืองมากที่สุด
3.51 - 4.50	หมายความว่า	การมีส่วนร่วมทางการเมืองมาก
2.51 - 3.50	หมายความว่า	การมีส่วนร่วมทางการเมืองปานกลาง
1.51 - 2.50	หมายความว่า	การมีส่วนร่วมทางการเมืองน้อย
1.00 - 1.50	หมายความว่า	การมีส่วนร่วมทางการเมืองน้อยที่สุด

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ศึกษาได้นำหลักสถิติมาประกอบการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

6.1 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ทั่วไป ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency distribution) และค่าร้อยละ (Percentage)

6.2 สถิติที่ใช้ในการวัดระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลปอภาร อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

6.3 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐานเปรียบเทียบความแตกต่างการมีส่วนร่วมทางการเมือง ที่มีอายุ และหมู่บ้านที่อยู่อาศัย แตกต่างกัน ใช้ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) กรณีพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ใช้การทดสอบรายคู่ตามวิธีการของ Scheffe'

6.4 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะใช้การแจกแจงตามความถี่ และการพรรณนาตามเนื้อหา (Content analysis)